

Ponència: "Com fer viure la dansa?"

Autor: Cabrera (Taller de Músics)

Taula Rodona 3: "La interacció amb l'entorn social i la missió artística i patrimonial"

LES PARETS CANTEN

Des del Taller de Músics podem explicar la influència que la nostra institució ha tingut, des de l'any 79, en el canvi i la transformació realitzada en el triangle dels carrers Príncep de Viana, Requesens, Cendra. Zona fronterera amb Ronda de Sant Antoni, Riera Alta i Sant Antoni Abat. Un enclavament que fa 30 anys es coneixia com a Barri Xinès de Barcelona.

El Taller és bàsicament una escola de música, però també un bar club (Jazz Sí), que programa música en viu cada dia de l'any, una discogràfica, una productora artística i un col·lectiu que s'identifica, des dels seus inicis, amb la problemàtica social del veïnatge, amb els seus anhels de progrés i amb tot allò que es deriva de les relacions humanes en un barri que, si més no en el moment de la fundació del Taller, ratllava la marginalitat.

L'aterratge del grup impulsor del Taller en aquest triangle fou un encontre de músics de cultures diverses. Aquesta barreja va esdevenir el tret emblemàtic, fins definitori, del naixement del Taller. Aquest fet no fou ni pensat ni buscat, es va produir de manera natural, recollint les circumstàncies d'un moment de canvis polítics i sumant la vocació d'obertura en l'acollida de creadors i artistes de tot el món i la passió compartida pels barcelonins als quals els nous temps portarien noves realitats. A aquest grup de persones els unificava el jazz, llenguatge que els permetria realitzar la seva tasca pedagògica, però malgrat tot qualsevol podia aportar els seus propis "*mimbres*". Catalans, argentins, xilens, uruguaians, centre europeus, nòrdics, japonesos i alemanys formaven un mosaic en què el jazz va esdevenir un mitjà i no una finalitat, per se.

L'any 79, aquell encontre de cultures, aquella plataforma per a la diversitat no disposava d'una etiqueta distintiva. Ara sí, interculturalitat.

A Cendra, Requesens i Príncep de Viana van ser la creació i el posterior desenvolupament del Taller de Músics, els factors que van facilitar la renovació, el canvi i la transformació del mateix triangle. Les polítiques urbanístiques municipals i altres impulsos institucionals van arribar després.

El creixement de l'escola no va ser vertical sinó horitzontal. Difícilment podíem estendre'ns

verticalment, amb els blocs de pisos plenament ocupats. Contràriament, els locals anomenats de negocis, plantes baixes que, un cop tancades, servien com a emplaçaments de cites esporàdiques, o bars de reunió de part de la delinqüència del Barri Xinès.

Amb aquest context, pensar en una activitat comercial tradicional hauria estat una quimera. Ningú estava disposat a establir-se als baixos ni tan sols per emmagatzemar materials i productes dels comerços de proximitat (Ronda Sant Pau – Ronda Sant Antoni – Urgell). Accessos impossibles, carrers estrets, ocupació de les voreres (cotxes, motos)... I ambient social vorejant una fallida.

No obstant això, aquest daltabaix, en contraposició al propi creixement per fases del Taller, ens va facilitar llogar locals sense vida. Una altra cosa hauria estat condicionar-los per exercir una activitat musical sense rebre queixes dels veïns per la contaminació acústica. La insonorització costosa i complicada es va portar a terme sota la mirada atenta del veïnat –per evitar allò de què l'arribada dels músics suposés un inconvenient afegit a la ja prou atrafegada vida de la zona. Estem fent referència a cases centenàries, en aquell moment ocupades per persones grans.

Pels volts dels anys 90, l'Ajuntament va intervenir en dos aspectes d'importància cabdal que ajudarien al canvi: millorar la il·luminació i fer els tres carrers zona per a vianants. Abans ja s'havia aprovat la nova llei d'arrendaments urbans, la coneguda com a 'llei Boyer': posar al dia els lloguers de renda antiga i anul·lar els drets dels hereus a disposar de l'habitatge un cop desapareguts el titular o titulars dels arrendaments.

Aquests fets, sumats a la nova ambientació que aportava el Taller de Músics, van possibilitar el rastreig de la zona per part d'immobiliàries disposades a comprar verticalment (amb els veïns a dins), amb la voluntat de realitzar a posteriori la divisió horitzontal, cosa que obligaria els veïns a posicionar-se davant el dilema de convertir-se en propietaris o bé en què l'empresa optés per vendre a tercers, fet que comportaria, després de plets, judicis i tensions, l'obligació d'abandonar els seus habitatges.

La tònica general va ser la compra, després d'àrdues negociacions, intents de divisió per part del sector empresarial oferint condicions individuals en secret, etc., etc. Degut a la nostra extensió, a manera d'autèntica taca d'oli amb denominació d'origen (Taller de Músics), vam haver d'intercedir en bastants acords, avesant-nos en aquestes arts i fent valer, en benefici propi i de la col·lectivitat, la força que li donava al Taller el fet de ser inquilins de la part del pastís que més ingressos generaria a les immobiliàries.

Aquest procés de reunions i assemblees de veïns va propiciar la unió i va motivar que aquells

qui pretenien obtenir legítimament una major plusvàlua en l'operació acceptessin el pacte i el consens, i de rebot, l'opció de compra es va poder realitzar en unes condicions assumibles i d'equitat.

Resulta important remarcar que als representants del sector anomenat "especulatiu" els espantava en excés que els mitjans de comunicació poguessin fer-se ressò de la seva entrada, amb la llei a la mà, però entrada al cap i a la fi, dintre d'un lloc on a més de pisos hi havia locals dedicats a la cultura, l'art i l'oci. Eren conscients que el Taller disposava de certa incidència en la premsa, la ràdio i la televisió, i no estaven disposats a que s'airegés el tema. Aquest fet es va jugar amb encert i tots vam sortir-ne beneficiats. És per tot això que la bona harmonia existent entre el Taller i el veïnat es va traduir també en una complicitat d'interessos.

Una vegada esdevens propietari, has d'invertir en allò que és teu: adequació de terrasses, passar de l'aigua de dipòsit a l'aigua corrent, condicionament d'escaleres, posar al dia façanes i balcons... i quelcom substancial, com és la creació de les diferents comunitats a cadascun dels blocs.

A partir de l'any 2000, altres tribus s'apropen al triangle, nova gent vol ser partícip de la situació actual. De manera progressiva es van ocupant els baixos que no disposaven de vida. S'instal·len estudis de fotografia i pintura, una tenda d'instruments musicals, i d'altres en consonància amb l'emigració actual.

Pisos buits als tres carrers, pocs. Veïns joves, molts, alguns són els néts d'aquells que van viure el naixement del Taller. Durant aquest llarg recorregut, si alguna cosa hem après, és a ser pacients i a comprendre que, davant la duresa de la marginalitat, el diàleg ha d'estar per sobre de la queixa permanent davant d'instàncies municipals i/o governamentals. Abans de requerir la presència policial, al triangle hem sabut dialogar. Intuïm, per tant, que la comunicació ha d'aflorar per sobre de la repressió. Quan es produeix l'enfrontament, i en alguns moments ha existit a la nostra illa, ha sortit perdent aquell que fa les coses pensant en la bondat de l'altre.

Creiem que el Taller ha fet una feina positiva apostant fa 30 anys per una part de la Barcelona maleïda. Estem contents de la tasca feta i d'haver sabut lligar l'ensenyament, la difusió i la promoció de la música. Vam creure que per a aquesta equació era imprescindible la complicitat dels més propers: les persones que vivien al triangle, a l'illa, dins d'aquell submarí que finalment va surar.

Esperem que iniciat el segle XXI sapiquem mantenir-nos a l'alçada dels regals que els nous temps ens facilitin. Seguirem amb la temptativa que els vasos comunicants flueixin, ensenyant que el mestissatge és senyal d'identitat barcelonina i, naturalment, catalana. Ens satisfà que el

20% dels alumnes que estudien a les nostres aules (d'un total de 800), planegin des d'òrbites no europees, i que renovem la nostra aposta per aquells tres carrers que ornem el del Dubte, aquell amb font inclosa que servia perquè alguns joves veïns l'utilitzessin per posar-se més malalts, per matar-se amb més rapidesa.

Hem d'estar agraïts a la municipalitat que, en ordenar l'enderrocament d'un antic "meublé", va propiciar sense saber-ho que llurs faldes alberguessin la font (el carrer va quedar convertit en plaça), conservant-ne encara avui el nom. Tant és així que, a tocar de la placa nova, encara s'hi pot veure l'antiga: "Calle de la Duda, Distrito V". Això ens permet continuar essent propers al dubte, virtut que, sens dubte, ens faculta per a seguir aprenent.